

Naar nu den ærede Ordfører af en Udtalelse fra min Side under Sagens 2den Behandling om, at Ministeriet maatte erkjende, at det ikke kunde siges at være fuldkommen parlamentarisk, har meent, at deraf kunde sluttes, at Ministeriet da heller ikke med nogen Ret med Hensyn til en enkelt Lov, og det en Lov af en saadan Vigtighed som nærværende, skulde kunne bruge aldeles parlamentariske Hjælpemidler for at sætte sine Hensigter igjennem, saa forekommer det mig dog, at det er temmelig meget forlangt, at en Regjering, om den end til en given Tid ikke kan siges at staae i et saadant Forhold ligeoverfor en folkevalgt Forsamling, at den kan siges at være fuldkommen parlamentarisk, derfor skal have frastrevet sig Ret til at bedømme, om den vil gaae ind paa Afvigelser fra de af den fremsatte Forslag. Enten et Ministerium er fuldstændigt parlamentarisk eller ikke, saa maa der dog vist indrømmes det en i selve Sagens Natur liggende Ret til at sige: saavidt ville vi gaae; vi indrømme dette eller hiint, og dette eller hiint indrømme vi ikke. Enhver Mand holder dog paa den Ret, enten han tjener en Konge, som er fuldstændig constitutionel eller kun er det for en Deel af sit Rige, at bestemme, hvorlænge han vil tjene eller ikkeltjene, og hvilke lovlige Midler han vil anvende, for at sætte det igjennem, som han anseer for at være bedst for Landets Vel.

I ethvert Tilfælde nytter det meget lidet i en Sag af denne Betskaffenhed at sige til Ministeriet: vi finde ikke, at I handle correct, billigt eller consequent ved at ville stille en Sag som denne paa Spidsen, I skulle ganske roligt tage imod de Forandringer, som Majoriteten paa Rigsdagen maatte ansee for hensigtsmæssige og saa vedblive at være Hans Majestæts Raadgivere, da vi forøvrigt nok ville kunne bruge Eder. Det kan jo til en vis Tid være meget beqvemt at have et Ministerium, der er saa føieligt, og det kan ogsaa under visse Omstændigheder være Pligt for et Ministerium at være meget føieligt, men det maa vist ogsaa erkjendes, at det til andre Tider kan være meget nødvendigt for et Ministerium ikke at være føieligt, og at det til enhver Tid nok er ønskeligt, at det overlades til Ministe-

riet, efter som Omstændighederne falde sig, at bedømme, hvorvidt dets Pligt mod Fædrelandet fordrer, at det skal være føieligt eller ikke. I denne Sag her, som er en af de Sager, hvortil Regjeringen har bestemte Forpligtelser i sit eget Program, kan Regjeringen ikke vige fra hvad den engang har sagt, og enten man finder, at Regjeringen deri handler Ret eller ikke Ret, saa maa De Herrer gjøre dem det klart, at Ministeriets Villie i den Henseende er bestemt, fordi Ministeriets Overbeviisning om hvad dets Pligt fordrer, i dette Tilfælde er urokelig. Hvad jeg sidst tillod mig at anføre staaer i nogle Forbindelse med et andet Punkt i den ærede Ordførers Foredrag, var nemlig, hvor han syntes at tvivle om, at det virkelig kunde siges, at det nærværende Dilemma var saa overordentlig beleiligt for denne Sags Udførelse. Jeg har udtalt, troer jeg, ikke lidet angaaende dette Punkt tidligere; jeg maa imidlertid antage, at det dog er nødvendigt, saa vanskeligt det end vil være for mig om dette Punkt at udtale mig mere grundigt, dog paany at skride dertil, naar en saadan Tvivl endnu kan fremsættes. Den ærede Ordfører har selv siget til de Vanskeligheder, som det var sandsynligt, at Ministeriet paa et senere Standpunkt kunde frygte i Holsteen; han har imidlertid antaget, at disse Vanskeligheder skulde mindre ligge i Eidergrændsens Forslyttelse end i selve Goldsatsernes Forhøielse, og han har vel ogsaa tænkt sig Brændeviinsafgiften, som denne Forslyttelse forudsatte som nødvendig i Holsteen. Han har meent, at, naar nu Rigsdagen voterede en Lov efter Udvalgets Forslag, saa vilde der i den Henseende være givet Regjeringen tilstrækkelig Lettelse; thi saa kunde Goldsatterne og Brændeviinsafgiften blive eens, og saa vilde det være meget let senere at enes om Tidspunktet, da den endelige Følge af denne Overensstemmelse i Henseende til de indirecte Afgifter paa begge Sider af Eideren, nemlig Eidergrændsens Forlæggelse, skulde indtræde. Den ærede Ordfører har i saa Henseende filllet en Villighed paa et senere Tidspunkt fra Rigsdagens Side i Udsigt, som jeg dog troer, at det vil være meget vanskeligt for den ærede Ordfører at raade over; men i ethvert Tilfælde troer jeg, mine Herrer! at det er en